

Ekosockret slut i Europa

FOTO: STINA HOLMERIN

Men tiden för svensk ekologisk sockerproduktion är troligen för alltid passerad.

ANN-HELEN MEYER
von BREMEN

Efterfrågan på ekologiskt socker har fullkomligt exploderat och det råder sockerbrist i hela Europa. Kraftig struktur-rationalisering inom sockerindustrin gör dock att någon

svensk betodling inte är aktuell. Dagens KRAV-socker kommer från Thailand.

För tre år sedan gick det trögt med försäljningen av ekologiskt socker. Danisco hade ett rejält överskott av ekologiska sockerbetor och bestämde sig för att inte kontraktera några fler odlare. Sedan dess har försäljningen ökat för att fullkomligt explodera under det senaste året.

– Det svenska KRAV-lagret har vi sålt slut på för ett bra tag sedan. De senaste tolv månaderna har varit helt vansinniga, vi har väl ökat försäljningen med 60–70 procent skulle jag tro, säger Jonas Hildingh, marknadsansvarig för Danisco Sugars industrikunder.

Brist i hela Europa

På konsumentensida har det också ökat rejält, runt 50 procent under 2007 och företaget håller nu på att försöka ta fram nya produkter. Ett problem är nämligen att det är brist på socker i hela Europa. I stället hämtas sockret från Sydamerika eller Asien. Just nu är det rörsocker från Thailand.

Trots den starka efterfrågan lär det ändå dröja innan det blir något KRAV-socker gjort

på svenska betor. Det troliga är istället att den epoken är över för alltid. Danisco har rationaliserat och har i dag bara en enda stor fabrik i Sverige, och även om efterfrågan på ekosocker ökar kraftigt är det mycket stora volymer som krävs för att en ekologisk tillverkning skulle bli lönsam.

Helt vill dock inte Danisco stänga igen dörren till det svenska ekosockret.

– Så här i Al Gore-tider är det flera tillverkare som vill ha svenskt KRAV-socker och visst kan man hålla med om att det känns absurt att frakta KRAV-socker från andra sidan jorden. Är det svenskt KRAV-socker som marknaden vill ha, då får vi ställa upp på det, men jag tror inte att det kommer att ske inom den närmaste framtiden för hela värdekedjan måste vara beredd att betala för att få igång en svensk produktion igen. Inte minst odlarna måste få bättre betalt och de har i dag grödor som är mer intressanta att odla som vete och korn, säger Jonas Hildingh.

Rörsocker

Gunilla Andersson, på Ekologiskt Marknadscentrum i Lund,

har kämpat mycket för att hålla liv i den svenska ekobetsodlingen.

– För den ekologiska produktionen i Skåne är detta olyckligt, eftersom sockerbetorna här är en viktig gröda i växtföljden som dessutom ger bra betalt. Bönderna släpper inte gärna sina betor. Men ur ett globalt perspektiv så tror jag att det är mindre resurskrävande att utvinna socker ur sockerrör än ur betor, säger Gunilla Andersson.

Bland syltillverkarna är intresset för det svenskodlade blandat. På Torfolks Gård köper man sedan tidigare in rörsocker från Brasilien, förutom till en saft där man köper från Danisco.

– Det känns bättre med rörsocker som inte raffinerats lika mycket. Transporten tror jag spelar en mindre roll när det gäller energiåtgång. Jag tror inte man ska sörja den svenska KRAV-produktionen eftersom sockerproduktion i vårt klimat inte är så lyckat ur energisynpunkt, säger Marika Möller på Torfolks Gård.

Marianne Modalen, försäljningschef på Björnekulla, skulle gärna vilja ha svenskt socker.

– Vi försöker välja svenska bär så långt det går, men vi köper t ex spanska jordgubbar eftersom det inte finns någon odling för industrin, säger hon.

Baltikum

Solveig Nilsson på Moheda Sylt skulle också gärna vilja se mer närproducerat socker.

– Men det positiva är att sockret går med båt och inte med bil. För vår del tycker jag också att det thailändska sockret var mer lätthanterligt att arbeta med, eftersom det var lite grövre, säger Solveig Nilsson.

– Danisco arbetar nu för att hitta en mer långsiktig leverantör. Ett område som kan komma att bli aktuellt är Baltikum.

– Vi sitter alla i samma båt i Europa med en alldeles för liten ekosockerproduktion, så vi måste hitta en långsiktig lösning på detta, säger Jonas Hildingh.

VI SÄLJER DIREKT Sverige-Norge-Finland

HERBAMAT – en direktsåmaskin. Komplettera vallar och beten. www.koeckerling.de

KVIK-FINN – kultivator med rotor för mekanisk ogräsbekämpning. www.ekotjanst.fi

RING, MAILA BORIS I FINLAND
Han talar svenska
+358 500 567611
boris.lindgard@agrolink.fi

Globalt sett är sockerutvinning ur betor ett resursslöseri. Det är mycket vatten som ska fraktas innan sockret är utvunnet. Utan omfattande ekonomiska subventioner är det en produktion som sedan länge skulle varit övergiven.

Socker – EUs mest politiserade gröda

Sockerbetor är p g a den höga vattenhalten jämfört med rörsocker ett dyrt och energikrävande sätt att få fram socker. Sockerbetor står idag ändå för en tredjedel av världens sockerproduktion, men finns nästan enbart på importskyddade och bidragsreglerade marknader i industriländerna.

Både i Sverige och EU finns en överproduktion som inte skulle existerat utan stora ekonomiska subventioner, under det tidiga 1900-talet som ett sätt att åstadkomma självförsörjning och senare som en jordbrukspolitisk handels- och inkomstpolitik. Självförsörjningsnivån är sedan länge passerad och med hjälp av importtullar och exportbidrag är EU trots dåliga naturliga förutsättningar världens näst största sockerproducent efter Brasilien. Den subventionerade exporten av socker från EU ut på världsmarknaden beräknas vara så stor att en avreglering i EU skulle leda till 10–20

procent högre världsmarknadspriser. Den mesta betodlingen inom EU skulle nämligen upphöra om sockerpriset inte hölls uppe genom politiska beslut, om importtullarna på rörsocker avskaffades och stödet till odlarna drogs ner till den allmänna nivån på EUs jordbruksstöd (EUs sockerregim ligger utanför CAP-reformen).

2005 beslutade EU-kommissionen dock om en sockerreform för att minska överskottsproduktionen. Under en fyraårsperiod ska därför sockerpriserna i EU sänkas med 36 procent och kvoterna minskas med 16 procent. Europeiska odlare kompenseras för detta till drygt 60 % samtidigt som en omstrukturingsfond inrättas. Enligt Lutherhjälpen går däremot inte sockerplantagernas arbetskraft i utvecklingsländerna lika skadeslösa ur den här reformen. När sockerpriserna inom EU sjunker förlorar många utvecklingsländer viktiga exportinkomster med stor arbetslöshet

som följd. EUs stöd till dessa länder för att klara omställningen är alldeles för små menade

Lutherhjälpen i ett pressmeddelande 30 nov 2005.

LENA KARLSSON

H378_Lantbruk B

Bäääst!

Ekologisk produktion har en positiv utveckling och vi jobbar hårt för att matcha dina foderbehov även i framtiden. Från årsskiftet gäller nya regler för råvaror men redan i höst lanserar vi helt nya produkter med en KRAV-andel på 100 %. Både namn och förpackning är nya så leta efter Fårfor Sund när du köper foder nästa gång!

Vill du veta mer kontakta din säljare eller ring vår kundtjänst på 0771-111 222.
www.lantmannen.se/lantbrukare

Källor:

Socker i global handel, jordbruk och folkhälsa KSLAs tidskrift nr 11/2006, finns på http://www.ksla.se/sv/retrieve_file.asp?n=1050

En söt historia. EU, sockret och utvecklingen Lutherhjälpen mars 2006, Gunnel Axelsson-Nycander och Anna Jonasson.

Lokala köttkoncept tar allt större marknadsandelar

Ekologiska Lantbrukarnas beräkningar visar att ca 20% av det ekologiska nötköttet säljs av koncept utanför Scan.

En koll med tioalet mindre aktörer som specialiserat sig på ekologiskt kött visar att de tar hand om en oväntat stor del av de storboskap som slaktas och säljs som ekologiska i landet. Ekologiska Lantbrukarnas branschansvarige Dirk van der Krogt har räknat till ca 2 500 storboskap som under 2007 slaktades för att säljas via lokala och regionala aktörer. Swedish Meats totala slakt 2007 av ekologisk storboskap var ca 12 000 varav ca 60-65 % såldes som ekologiskt kött.

De lokala/regionala koncept som lämnat uppgift om sin nötslakt är Upplandsbondens med 100 st, Gröna Gårdar 450, Kaprifol 700, Bonnakött 200, Gröna hagar 70, Ostgotha 100, Järna odlarring 100, Gotlands eko 500, Norrlandskött 300.

Bristen inom synhåll

Samtidigt är det också tydligt att de privata slakterierna Ugglarps och Skövde, samt snart även KLS i och med att Danish Crown tagit över ägandet, satsar stort på att etablera sig som ekologiska aktörer. Från Swedish Meats rapporteras att alla i södra Sverige som stått i kö för att få leveranskontrakt på KRAV-djur

nu fått det. Hur länge räcker då djuren?

Enligt Dirk van der Krogt finns det idag 1 500 till 2 000 ekologiska ungnöt som slaktas som konventionella och det finns kanske dubbla antalet kor. Det finns också en potential i turkalvar från ekologiska mjölkgårdar som idag till större delen förmedlas till konventionell uppfödning. Ett visst expensionsutrymme finns också i det faktum att Scan säljer delar av sin ekologiskt slaktade volym som konventionell.

Om nu Ugglarps vill öka till 4 000 ekologiska storboskap om året, KLS till 2 000 och de lokala koncepten också ser expensionsmöjligheter på marknaden, så är redan de befintliga "lediga" djuren övertäckade. Dock kan vi nog räkna med en ömblering av djuren i slaktsverige när Swedish Meats framtid avgörs på stämman i april. Blir det då verklighet av "Svenska Djur AB" kommer troligen många missnöjda medlemmar att lämna Swedish Meats för att bli leverantörer till något av de andra slakterierna.

LENA KARLSSON

KÖTT

SWEDISH MEATS

KRAV-godkänt nötkött betalas med tillägg utöver grundnoteringen.

Vecka 8		KRAV-tillägg öre/kg
Lamm	Märkeskvalitet/Ordinär, 2- till 3	300
Ungnöt	250-399,9 kg, E till O-, 2- till 4+	450
Ko och tjur	250-399,9 kg, E till O-, 2- till 4+	150

	Vikt	Kött-%	KRAV-tillägg öre/kg
Slaktsvin, högsta KRAV-tillägg	75-96,9	55-	1000
Marknadstillägg i bäst betalda intervallet			350
Prisjustering från högsta KRAV-tillägg:			
Slaktsvin	70-74,9	55-	-50/lägre kg
Slaktsvin	97-101,9	55-	-50/högre kg
Slaktsvin	73-96,9	53-54	425
Slaktsvin, övriga		—	175

EU-ekologisk gris 1 kr mindre

Smågrisnoteringen v 8		kr/st
KRAV	Medelvikt 30 kg	739
Viktjustering	20-25 kg	-9,00
	25,1-30 kg	-7,50

UGGLARPS

KRAV-godkänt och EU-ekologiskt nötkött betalas med tillägg utöver grundnoteringen.

Vecka 8		Krav-tillägg öre/kg
Ko/tjur	>225 kg, E till P+, 2- till 4-	200
Ungnöt	>225-424,9 kg, E till O+, 2 till 4-	450
Ungnöt	>225-424,9 kg, O till P+, 2 till 4-	200
Övriga		100

SPANNMÅL

Odlarpriser KRAV-spannmål (kr/ton, vecka 42) inkl lager- (50 kr/ton) och kontraktssättning

Spannmål levererad i skörd och fram till 15 oktober, betalas med 50 kr/ton lägre pris jmf tabell.

Gröda	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Höstvete	3150	1735	1330	1180	1530	1330	2010
Höstvete 3-års kontrakt			1560	1510	1530	1500	
Fodervete		1735	1330	1180	1530	1330	1770
Råg	3150	1540	1360	1310	1580	1580	1610
Vårve 13%	3700	2380	1830	1620	1860	1850	2470
Vårve 12%		2280	1480	1320	1550	1850	2370
Rågvete	2850						
USA-grynhavre	2950	2074	1440	1190	1170	1670	
Grynhavre	2900	2030	1350	1070	1060	1670	1850
Foderhavre	2760	1940	1180	1010	970	1640	1600
Foderkorn	3160	1980	1320	1180	1150	1290	1680
Malkorn	3700	2380	1480	1350	1660	2190	2260
Matärt	4300	2600	2520	2550	2480	2380	2620
Foderärt	3500	1900	1640	1530	1830	1710	2020
Åkerböna	3500	1900	1540	1460	1690	1560	1970
Raps/rybs kontrakt	5050	3630	4000	3400	3900	3000	5000

SAM ODLARNA SVERIGE

Värmdövägen 738-740,
I 32 40 Saltsjö-Boo
Försäljning: tel 08-556 700 50
e-post: order@samodlarna.se

Kortare ekotransport hos Milko

I februari förpackades den första KRAV-märkta mjölken på Milkos mejeri i Sundsvall som investerat 5 mkr för att klara sårhållning av ekologisk och konventionell mjölk. Mejeriet har som mål att hälften av den invägda mjölken ska komma från KRAV-certifierade gårdar och satsningen i Sundsvall är ett led i att klara att ta emot större mängder ekologisk råvara. Dessutom ger investeringen miljövinster i form av minskade transporter av den ekologiska mjölken i Västernorrland.

Även småmejerierna ökar ekoandelen

Även de små mejeriföreningarna Gefleortens och Falköping rapporterar nu att man utnyttjar all ekologisk mjölk man får in och att man skulle kunna öka försäljningen ännu mer om det fanns mjölkråvara i området. Falköpings mejeri vägde in fem miljoner kg KRAV-mjölk under 2007 jämfört med tre miljoner kg under 2006. Fem miljoner kilo är sex procent av föreningens totala invägning. Gefleortens mejeri vägde in fyra miljoner kg ekomjölk under 2007 vilket är ca 9 procent av totala invägningen. I februari lanserade mejeriet också ekologisk lättmjölk jämte standard- och mellanmjölken.

KÖKSVÄXTER

SAMS notering hel pall konsumentförpackad fritt Årsta för köpare. v 1

Morot 10 kg lösvikt	7,00	Gul lök 10 kg	9,50
Morot 15x1 kg	7,50	Röd lök 10x500g Imp	förp 8,90
Palstern. 10x500g	förp 8,50	Röd lök 5 kg Imp	16,00
Palstern. lösvikt 5 kg	15,00	Steklök 10x500g	förp 5,50
Persiljerot 10x400g	förp 9,90	Gulbetor 5 kg	10,50
Persiljerot lösvikt 5 kg	22,00	Gulbetor 8x750g	förp 8,50
Potatis 10 kg	6,75	Polkabeter 5 kg	10,50
Potatis 7x2 kg	7,25	Polkabeter 8x750g	förp 8,50
Potatis 200 kg	6,25	Gul/Polka mix, 750g	förp 8,50
Rödbetor 10 kg lösvikt	8,40	Rotselleri 5kg filmad	16,00
Rödbetor 10x1 kg	8,90	Rotselleri 15 kg lösvikt	14,00
Rödbetor 8x1 kg	8,90	Kålrot filmad 5 kg	9,00
Vitkål 10 kg påsad	8,10	Kålrot 15 kg lösvikt	8,00
Vitkål 10 kg lösvikt	7,60	Jordärtskocka 5 kg lösv	18,00
Gul lök 8x1 kg	10,25	Jordärtskocka 12x250gr	7,50

MJÖLK

Nya mjölkprishöjningar från nyår

Från nyår gäller regeln 100 % ekologiskt foder vilket de flesta mejeriföreningar kompenserat för.

Merpris till producent för ekologisk mjölk, per kilo ECM.

Arla Foods	90,7 öre
Falköpings Mejeri	70 öre
Gefleortens MF	75 öre
Milko	100 öre per kg ej ECM
Norrmejerier	130 öre
Skåne-mejerier	95 öre

Arla Foods, Norrmejerier och Milko betalar dessutom ett omställningsbidrag. Detta betyder att merpriset för ekologisk mjölk betalas redan under det sista halvåret av karensen för mjölken innan den kan säljas som ekologisk.

Så kontrollerat

Jordbruksverket svarar för certifiering av allt slags utsäde av lantbruks- och kökssväxter. Vår uppgift är att verka för att allt utsäde som används i landet ska vara av hög kvalitet, inte minst för att minska användningen av kemiska bekämpningsmedel

Vi erbjuder

- **Certifiering av utsäde i alla klasser**
- **Oberoende fältbesiktning**
- **Oberoende provtagning och analysering av utsäde och spannmål**

Analys av eget utsäde?

Tänker Du använda eget utsäde i vår?

Chansa inte – skicka ett prov till oss för analys. Till ett rimligt pris kontrollerar vi grobarhet och sundhet. Vi utför även bestämning av renhet, inblandning av annan art och tusenkornvikt.

Skicka ett prov om ca 400 g. Ange namn, adress och telefonnummer, samt vilka analyser Du vill ha utförda.

Utsädesenheten

Box 83, 268 22 Svalöv

Tfn: 036 – 15 50 00

Fax: 036 – 15 83 08

mail: utsadeskontroll@sjv.se

www.sjv.se

Scan svälter ut ekolammen

Sjunkande KRAV-tillägg och ökade ekologiska produktionskostnader minskar antalet ekolamm varje år.

I slutet av februari är nu för tredje året i rad ekotillägget för lamm endast 3 kr. De lamm som säljs så här års är skvinterlamm, det vill säga sent födda lamm som stallats in för att växa färdigt under 3-5 månader med inomhusutfodning. Lite senare, från mitten av april och under maj säljs de skprimörlammen, dvs lamm födda inomhus under januari som föds upp intensivt under 10-16 veckor för att vara slaktmogna före betessläpp. Förra året steg Swedish Meats KRAV-tillägg till 4 kr/kg för dessa lamm så sent som vecka 19, dvs första veckan i maj. Dessa nivåer på tillägg motsvarar inte på långa vägar merkostnaderna i produktionen.

Vinterlamm 22:50 minus

Vinterlamm stallas in i mitten av

oktober senast för att utfodras så att de växer ca 250 gr/dag. De har då ökat sin levandevikt med ca 30 kg till mitten av februari.

Under installningsperioden har de gjort av med i snitt ett kg ts ensilage under 120 dagar. Låt säga att vi värderar det konventionella ensilaget till 1 kr/kg ts och det ekologiska till 1:50. I så fall skiljer det 50 öre i uppfödningsskostnad per dag under 120 dagar, dvs 60 kr.

Låt också säga att det går åt 2 hg kraftfoder per lamm och dag under de två första installningsmånaderna då lammen är dåligt utvecklade idisslare, totalt 12 kg per lamm. Det ekologiska kraftfodret kostar ca 1:50 mer per kilo, dvs en merkostnad på ytterligare 18 kr per lamm i ekologisk uppfödning.

Vi är nu uppe i en direkt mer-

kostnad i ekologisk produktion på 78 kr. Merintäkten för ett ekologiskt vinterlamm är 3 kr x 18,5 kg (snittvikten på vinterlamm), dvs 55:50. Det betyder en förlust på de direkta ekologiska merkostnaderna med 22:50 per lamm. Därtill kommer ekologiska merkostnader för tackans foder samt ökade kostnader för att lamm i ekologisk produktion ska ha ett stall med möjlighet till utevistelse m m.

Primörlamm 70 kr minus

Primörlammsproduktionen är intensiv och på gränsen till vad som går att åstadkomma inom ekologisk produktion med de restriktioner för kraftfoder som gäller i de ekologiska regelverken. Beräkningarna här bygger därför på lägre åtgång på kraftfoder och högre åtgång på myck-

et bra ensilaget än i en normal foderstat för primörlamm. Prisskillnaderna på ekologiskt och konventionellt foder antas vara desamma som i räkneexemplet för vinterlamm.

Eftersom produktionen bygger på att tackan har mycket mjölk till lammen under minst 8 veckor (gärna 10 om man orkar med kraftfoderkostnaderna för tackan under så lång tid). Med ett mycket bra ensilaget kring 11 MJ kan kraftfoderbehovet begränsas till 0,5 kg/lamm som tackan ska ge di till. Under 60 dagar innebär detta 90 kg ensilage per digivningslamm med en merkostnad på 50 öre och 40 kg kraftfoder (10 kg under högdräktigheten) med en merkostnad på 1:50. Därtill kommer lammet självt att konsumera minst 15 kg kraftfoder och 25 kg ensi-

SAM 2008

Mjolk- och nötköttsföretagare!

Hur påverkas du av den nya definitionen av betesmark?

Senast onsdagen den 19 mars skall Länsstyrelsen ha din ansökan. Ta hjälp av oss - vi beräknar ditt Gårdsstöd och ser till att du får ut rätt miljöstöd.

Utöver hjälp med din SAM-ansökan tillhandahåller vi även tvärvillkorsrådgivning där du som lantbrukare endast betalar 30% av kostnaden.

Precis som du jobbar vi med sunt bondeförnuft och ingen annan kan jordbrukets ekonomi bättre än vi. Vi lämnar garanti på att din ansökan blir rätt ifylld.

Vi hjälper dig med din EU-ansökan och vilka stöd du ska söka!

LRF Konsult är Sveriges största rådgivnings- och redovisningsföretag med fler än 1 400 medarbetare. Våra specialister och rådgivare inom ekonomi, juridik, skatter, skog och fastighetsförmedling finns på över 135 orter över hela landet. På www.konsult.lrf.se hittar du uppgifter om närmaste kontor. Vill du hellre ringa är numret **0771-27 27 27**.

FOTO: LENA KARLSSON

Med dyrt ekologiskt foder, krav på utevistelse m fl ekologiska merkostnader är det snart slut på ekologiska lamm under kvartal 1 och 2.

lage. Totalt är vi uppe i merkostnader för enbart fodret på minst 140 kr/lamm. Merintäkten är 4 kr per kilo lamm (snittvikt 17,5 kg på primörlamm), totalt 70 kr. Alltså en direkt förlust jämfört med konventionellt lamm på 70 kr.

Bland övriga merkostnader i täckningsbidrag 2 och 3 finns i primörlammsproduktionen också arbetskostnaderna. Eftersom uppfödningen i konventionell primörlammsproduktion är intensivare blir uppfödningstiden i snitt två veckor kortare än i ekologisk produktion, vilket får stor betydelse då produktionsformen kräver mycket arbete med utfodring, halmning och täta vägningar.

Alternativen finns

Det låga merpriset för ekologiskt lamm hänger för Swedish Meats samman med att nyttjandegraden är mycket låg och att de flesta ekologiska lammen säljs som konventionella. Men i och med att en stor reserv av outnyttjade KRAV-lamm finns hos Swedish Meats blir de i rätt hög utsträckning prisledande även om de inte är marknadsledande.

De lokala koncept som säljer lamm – med Gröna lammet i Skåne och Gotlands eko via Stockholms butikskött som de största – är tillsammans betydligt större än Swedish Meats. Säljer ekologiskt gör de också framgångsrikt med en nyttjandegrad på i stort sett 100 %. Hos dessa aktörer upplever man inte de problem som Swedish Meats har med att kommunicera tillräckligt starka mervärden hos de ekologiska lammen för att ta ut ett merpris. Däremot är det inte helt lätt att etablera en prisnivå långt över Swedish Meats så länge SM har en stor reserv av ekologiska djur som direkt går att placera på marknaden.

En räddning för de ekologiska lammen, om inte storslakten klarar att sälja dem, är att de är relativt enkla att börja sälja i lokala koncept jämfört med nötkött. Anatomien är enkel och hela djuret i tex konsumentlådor är ett relativt okomplicerat sätt att sälja på för uppfödare som går samman om distribution, marknadsföring och försäljning.

LENA KARLSSON

Kort från KRAV

Nyheter och information från KRAV till anslutna lantbrukare.

KRAV, Box 1037, 751 40 Uppsala.

Tel: 018-15 89 00, fax: 018-13 80 40

Svenskt EU-ekologiskt får inte räknas som KRAV-märkt

Du som har KRAV-certifierad produktion kan inte köpa EU-ekologiskt* foder från en granne och räkna det som KRAV-godkänt. Och köper du EU-ekologiska livdjur, räknas karenstiden som vid inköp av konventionella djur.

Det kanske verkar konstigt eftersom bananer kan bli KRAV-märkta trots att de är producerade enligt andra regelverk för ekologisk produktion. Men att regelverken i andra länder skiljer sig från KRAVs regler beror på att det finns skillnader i traditioner, klimat och förutsättningar mellan olika områden i världen. Många sådana regelskillnader kan därför accepteras för att stimulera konsumtion och utbud. En vegetabilisk produkt som är EU-ekologiskt certifierad kan till exempel KRAV-märkas direkt. Förutsättningen är dock att certifieringen är gjord i ett annat land än Sverige och av ett certifieringsorgan som KRAV har erkänt.

Att acceptera regelskillnader som KRAV bedömer som väsentliga när produktionen skett i Sverige skulle däremot vara ologiskt. Då beror skillnaderna i regler inte på olikheter i klimat, tradition eller förutsättningar. Därför tillåter inte KRAV att svensk produktion som är certifierad enligt ett annat regelverk för ekologisk produktion ska kunna KRAV-märkas.

* Producerat enligt Rådets förordning (EEG) nr 2092/91

Ett till certifieringsorgan att välja på

Ännu ett certifieringsorgan kan nu certifiera enligt KRAVs regler. Det är HS Certifiering vid Hushållnings-sällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge, som har ackrediterats av Swedac för att certifiera enligt KRAVs regler. De certifierar växtodling inklusive växthus, djurhållning, biodling, livsmedelsförädling, butik, restaurang och storhushåll.

Det finns nu fyra certifieringsorgan att välja mellan för den som vill KRAV-ansluta sig. Övriga certifieringsorgan som erbjuder KRAV-certifiering är: Aranea Certifiering (dotterbolag till KRAV), SMAK och Valiguard (ej lantbruk).

KRAV
EKONOMISK FÖRENING

Håll dig uppdaterad!
www.krav.se